

Nazwa zajęć:	Zwierzęta i ludzie - konflikty i ich łagodzenie
Nazwa zajęć w j. angielskim:	Animals and people - conflicts and their mitigation
Zajęcia dla dyscypliny:	Nauki leśne

Semestr:	6	Status zajęć:	fakultatywny	Język wykładowy:	polski
Rok akademicki:	2027/28	Numer katalogowy:	187/2025/26		

Koordinator zajęć:	dr hab. Dagny Krauze-Gryz, prof. SGGW
Prowadzący zajęcia:	dr hab. Dagny Krauze-Gryz, prof. SGGW, dr Karolina Jasińska, dr hab. Patryk Rowiński, prof. SGGW, dr Bartłomiej Woźniak, dr inż. Piotr Kowal, dr hab. Elżbieta Jancewicz
Jednostka realizująca:	Samodzielny Zakład Zoologii Leśnej i Łowiectwa, Instytut Nauk Leśnych
Jednostka zlecająca:	Szkoła Doktorska SGGW

Założenia, cele i opis zajęć:	<p>Przedstawienie sytuacji konfliktowych pomiędzy ludźmi a zwierzętami dziko żyjącymi oraz możliwości zapobiegania konfliktom czy sposoby ich łagodzenia. Rosnąca ludzka populacja, rozwój miast, masowej turystyki powoduje coraz częstsze interakcje między ludźmi a dzikimi zwierzętami. Z drugiej wzrost populacji wielu gatunków (np. łoś, wilk, foki, kormorany) doprowadza do konfliktów na tle ekonomiczno-gospodarczym. Zjawiska te, rozwijające się na styku socjologii, ekonomii, etyki czy ochrony przyrody, polaryzują społeczeństwo, co często jest efektem braku fachowej wiedzy. Celem przedmiotu jest przedstawienie źródeł konfliktów, mechanizmów do nich prowadzących oraz poszukiwanie rozwiązań pozwalających na ich ograniczenie. W czasie kolejnych zajęć przedstawione zostaną konflikty ludzie-zwierzęta mające różne podłoże oraz skutki (np. kolizje ze zwierzętami, szkody powodowane przez gatunki objęte ochroną ścisłą, zarządzanie populacjami gatunków łownych w obliczu zagrożenia epizodami, zarządzanie populacjami zwierząt w mieście, działania w odniesieniu do gatunków inwazyjnych). W oparciu o dostępne materiały źródłowe poszukiwane będą możliwe sposoby przeciwdziałania konfliktom/ich łagodzenia. Zajęcia będą miały formę studium przypadku. Tematy kolejnych zajęć dotyczyć będą aktualnych problemów.</p>
-------------------------------	--

Forma dydaktyczna, liczba godzin:	15 godz., w tym 4 h w terenie
Metody dydaktyczne:	wykład problemowy, dyskusja, studium przypadku, studium przypadku w terenie

Efekty uczenia się

WIEDZA - doktorant po zrealizowaniu zajęć zna i rozumie:	UMIĘJĘTNOŚCI - doktorant po zrealizowaniu zajęć potrafi:	KOMPETENCJE - doktorant po zrealizowaniu zajęć jest gotowy do:
W zakresie umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów w dziedzinie/w dyscyplinie – światowy dorobek, zbierający podstawy teoretyczne oraz ogólne i wybrane szczegółowe zagadnienia	Dokonywać krytycznej oceny wyników badań naukowych i działalności eksperckiej oraz ich wkładu w rozwój wiedzy dziedziny/dyscypliny	Krytycznej oceny dorobku reprezentowanej dziedziny/dyscypliny
Główne tendencje rozwojowe w dziedzinie/w dyscyplinie		Uznawania wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych charakterystycznych dla obszaru badań (dziedziny/dyscypliny) oraz w ujęciu interdyscyplinarnym
		Podtrzymywania etosu środowiska naukowego i prowadzenia niezależnej pracy badawczej
Sposób weryfikacji efektów uczenia się:	praca pisemna	
Forma dokumentacji osiągniętych efektów uczenia się:	Lista obecności, dokumentacja aktywności na zajęciach (udział w dyskusji), praca pisemna	
Elementy i wagi oceny końcowej:	Aktywność na zajęciach (50%), praca pisemna (50%)	
Miejsce realizacji zajęć:	sala wykładowa, wybrane tereny zielone Warszawy	
Limit osób w grupie:	15	

Literatura podstawowa i literatura uzupełniająca

<p>Bissonette, J.A. and Rosa, S. (2012), An evaluation of a mitigation strategy for deer-vehicle collisions. <i>Wildlife Biology</i>, 18: 414-423. https://doi.org/10.2981/11-122</p> <p>Davidson, A., Malkinson, D., Shanas, U., 2022. Wild boar foraging and risk perception—variation among urban, natural, and agricultural areas, <i>Journal of Mammalogy</i>, Volume 103: 945–955, https://doi.org/10.1093/jmammal/gyac014</p> <p>Fedorca, A., Fedorca, M., Ionescu, O., Jurj, R., Ionescu, G., & Popa, M. (2021). Sustainable Landscape Planning to Mitigate Wildlife–Vehicle Collisions. <i>Land</i>, 10(7), 737. https://doi.org/10.3390/land10070737</p> <p>Gunson, K. and Teixeira, F.Z. (2015). Road–Wildlife Mitigation Planning can be Improved by Identifying the Patterns and Processes Associated with Wildlife–Vehicle Collisions. In <i>Handbook of Road Ecology</i> (eds R. van der Ree, D.J. Smith and C. Grilo). https://doi.org/10.1002/9781118568170.ch13</p> <p>KANSKY, R., KIDD, M. and KNIGHT, A.T. (2014), Meta-Analysis of Attitudes toward Damage-Causing Mammalian Wildlife. <i>Conservation Biology</i>, 28: 924-938. https://doi.org/10.1111/cobi.12275</p> <p>Treves, A., Jurewicz, R.L., Naughton-Treves, L. et al. (2009) The price of tolerance: wolf damage payments after recovery. <i>Biodivers Conserv</i> 18, 4003–4021. https://doi.org/10.1007/s10531-009-9695-2</p>
--

Uwagi:	
--------	--

Szacunkowa liczba godzin pracy doktoranta niezbędna dla osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się:	25
--	----

Odniesienie efektów uczenia się do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji (poziom kwalifikacji 8):

Symbol efektu:	Efekty uczenia się:	8 poziom PRK
SD1_KW01	W zakresie umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów w dziedzinie/w dyscyplinie – światowy dorobek, zbierający podstawy teoretyczne oraz ogólne i wybrane szczegółowe zagadnienia	P8S_WG

SD1_KW02	Główne tendencje rozwojowe w dziedzinie/w dyscyplinie	P8S_WG
SD1_KU05	Dokonywać krytycznej oceny wyników badań naukowych i działalności eksperckiej oraz ich wkładu w rozwój wiedzy dziedziny/dyscypliny	P8S_UW
SD1_KK01	Krytycznej oceny dorobku reprezentowanej dziedziny/dyscypliny	P8S_KK
SD1_KK03	Uznawania wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych charakterystycznych dla obszaru badań (dziedziny/dyscypliny) oraz w ujęciu interdyscyplinarnym	P8S_KK
SD1_KK08	Podtrzymywania etosu środowiska naukowego i prowadzenia niezależnej pracy badawczej	P8S_KR